

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetii, 1706

Litterarum Dimissorialium pro Ordinibus moniribus Formula II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

ram iniari, eamdemque recipere possis, & valeas, attenta nostra absentia à Diœcesi, tenore præsentium, licentiam concedimus in Domino, & imperti-
mum. In quorum &c. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco Sigilli-

N. Secretarius.

ADNOTATIONES.

A QUOCUMQUE. Dimissoriæ ut quis à quocunque Antistite posit ordinari, non conceduntur ordinandis Regni Neapolis, sed illuc debent concedi directæ certo Episcopo juxta Decretum Gregorii XV. emanatum de anno 1623. de quo mentionem fecimus in Edicto pro ordinatione habenda, & illud refert Nicol. lucubr. can. lib. I. tit. II. de tempor. ordin. num. 34. ubi n. 37. & 38. decisum testatur, quod hoc Decretum non comprehendat Regulares, neque ordinatos in Sacris vigore Brevis, neque exteros, qui possunt ab Episcopis Regni ordinari cum Dimissoriis suorum Ordinariorum, licet non sint directæ ad certum Episcopum.

2 ATTENTA NOSTRA ABSENTIA. Litteræ Dimissoriales cum facultate promovendi à quocunque concedendæ sunt ex justa, & rationabili causa, quæ debet exprimi in ipsis litteris, ut mandat Concil. Trid. cap. II. sess. 7. de reformat. & monet Piafec. prax. Episc. par. I. cap. I. art. 2. num. 12. & 17. Hic autem in formula:

exprimitur causa absentiæ, quæ legitima reputatur, Barbol. in Sum. decis. Apostolic. collect. 155. n. 3. verb. Dimissoria, & collect. 254. n. 4. Passerini cap. cum nullus n. 137. de tempor. ordin. in 6.

Litterarum Dimissorialium absen-
ti concessarum.

FORMULA II.

S U M M A R I U M.

- 1 Dimissoriæ pro Ordinibus minoribus aptius conceduntur cum clausula -- Episcopo N. ordinationes tenente, quam cum alia -- Pontificalia exercente.
- 2 Dimissoriæ debent concedi ad tempus.
- 3 Absentibus per longum tempus conce-
duntur Dimissoriæ absque morum te-
stimonio.
- 4 Dimissorias absentibus non arctatis Episcopus non compellitur concedere,
& n. 5.6.7.8.9.10.11.12. & 13.
Quid virtute, & scientia præditis?

N. Episcopus N.

Dilecto &c.

UT tu à nostra Diœcesi studiorum causa absens, qui legitimis es pro-
creatus natalibus, morum probitate ornatus, ætate legitima, ac in-
Clericali Tonsura constitutus, nulloque, quod sciamus, Canonico impedimen-
to, quo minus ad Ordines promoveri possis, reperiris detentus, ab
Illustrissimo, & Reverendissimo D. N. in propria, vel aliena Diœcesi, de
Ordinarii loci licentia, *Ordinationes tenente*, ad Ostiariatus, Lectoratus,
Exorcistatus, & Acolytatus minores Ordines promoveri possis, & valeas
(dummodo quoad litteraturam idoneus reperiaris; super quo conscientiam

G 4 Ordin.

Ordinantis oneramus (, & intra sex menses presentibus utaris, & non alias) tua absentia non obstante, licentiam, & facultatem utriusque concedimus. In quorum &c. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco Sigilli.

N. Cancellarius Episcopalis.

ADNOTATIONES.

1. ORDINATI ONES TENENTE. Solent ut plurimum Episcopi in litteris Dimissorialibus etiam pro solis minoribus ordinibus concessis, apponere hæc verba—*in proprio*, vel aliena Diœcesi de Ordinarii loci licentia Pontificalia exercente, non advertentes, quod in collatione ordinum minorum, ut supra probavi, non est necesse, quod Episcopus exerceat Pontificalia solemniter: Unde ad removendum dubium, quod posset non insipide excitari, an scilicet verba—Pontificalia exercente, reddant licentiam conditionalem necne, adeo ut non possit dici legitimè ordinatus, si ab Episcopo Pontificalia non excente dimissus esset promotus; mihi aptiora visa sunt verba in formula expressa—*Ordinationes tenente*, que complectuntur utrumque modum.

2. ET INTRA SEX MENSES PRÆSENTIBUS UTARIS. Sicuti Episcopus potest Dimissorias jam concessas revocare, ut dicit Bis. Hierurg. litt. D. verb. Dimissoriæ §. 31. ita poterit pro tempore limitato duorum, quatuor, & ad summum sex mensium illas expedire. Cum enim Dimissoriæ contineant testimonium de vita, & moribus, quibus prædicti esse debent ordinandi, si post illarum concessionem tantum temporis effluxerit, quod sufficiat ad probabiliter dubitandum mores fuisse mutatos, non essent amplius ab Ordinante admittendæ, nisi aliund constaret de continuatione proborum minorum, alioquin illas admittens se exponeret periculo ordinandi indignum, ut advertit Pasqualig. ad Laur. de fratre contr. part. 1. num. 278.

3. Et propterea absentibus per longum tempus antequam Episcopus Dimissorias concedat, vel deberet quoad mores certum testimonium habere ab Ordinario loci ubi morati sunt, vel in litteris (& hoc tutius erit) nullam de moribus fidem facere, & solum dicere, quod Ordinandus est legitimis parentibus natus, in legitima ætate constitutus, non contumax, nec censuris irreitus, quod sciatur, quo verò ad mores, propter illius longam absentiam nullum testimonium reddere posse, ut docent Januen. prax. Cur. Archiep. Neap. cap. 81. n. 4. Sac. Congr. Concil. 28. Aprilis 1575.

4. TUA ABSENTIA NON OBSTANTE. Hic dubium moveri potest. An scilicet Episcopo absentibus Dimissorias concedere recusantes, sit locus recursui, sive appellationi, adeo ut Episcopus posse à Metropolitano, aut Sac. Congregatione compelli? super quo accipe sequentia.

5. Nicol. in flosc. verb. Dimissoriæ n. 6. ex Decreto Sac. Congregationis Episcop. tenet, quod Dimissoriæ non sint denegandæ degentibus in Urbe.

6. Fagnan. in cap. ad aures nu. 22. de temp. por. ord. vñ. ex quadam declaratione Gregor. XIII. tradit, quod Ordinario recusante quem ordinare, & causam legitimam recusationis, non allegante committi soleat per Datariam Metropolitano, vel viciniori facultas recusatū ordinandi; ex motivo, quod Ordines absque legitima causa nemini denegari debeant, & cum Fagnano concordat Nicol. lucubr. can. lib. I. tit. 11. de temp. ordinat. n. 12. vers. praxis.

7. Tondut. quest. benef. tom. 2. cap. 127. num. 1. docet, quod Episcopo recusante prætextu non juridico Clericum Beneficiatum examini paratum se exponere, ad Sacros.

Sacros Ordines promovere, eoque appellante ad Superiorum, committatur viciniori illius ordinatio: & hanc praxim ad Clericum non Beneficiatum extendit Pas-ferin. in cap. cum nullus n. 138. in fin. de tempor. ordin. in 6.

8. Sac. Congreg. Concilii in una Majori-
cen. Ordinationis, in qua quidam Clericus
degens in Urbe adversus denegatus Di-
missorias ab Ordinario recursum porrexe-
rat, ut Episcopus cogeretur ad illas trans-
mittendas, die 14. Januarii, & 4. Martii
1690. rescripsit, ledum.

9. Sac. Congreg. Episc. & Regul. recursui
Nicolai Resti laici Brundifini praesentati
ad Beneficium Jurispatronatus, adversus
Archiepiscopum, qui ad primam Clerica-
lem Tonsuram eum promovere recusa-
bat 31. Augusti 1691. rescripsit - *Ad Ar-
chiepiscopum, ut initiet Oratorem in casu de
quo agitur intra mensem, & quatenus non
initiauerit, initietur à quocumque servatis
servandis.*

10. Item eadem Sac. Congregatio in alia
Montis Falisci appellante Clerico Cande-
lori 26. Septembris 1696. & in Calagurita-
na recurrente Clerico Dominico Frexen-
da in Urbe commorantibus, adversus de-
negationem litterarum Dimissorialium
suorum Ordinariorum, recursus omnino,
& absolute rejecit.

11. Ex quibus resolutionibus (quicquid
dixerunt supracitati DD.) regula consti-
tui potest, quod quando agitur de aliquo

modo arctatis, Beneficio provisio, vel in
Sacrī constitutis, Dimissoria absentibus
denegari non debent, si non adsit aliquod
canonicum impedimentum; & quatenus
Episcopus deneget, datur ad Superio-
rem recursus, & tunc intrat doctrina
Tonduti.

12. Si verò agatur de his, qui ex devo-
tione, & ex mera libera voluntate, &
motivo cupiunt ordinari, & tunc nec
ordines conferre, nec Dimissorias con-
cedere Episcopus compellitur: quia Con-
cil. Trident. sess. 21. cap. 2. de refor. hos or-
dinari non deberi decernit, nisi Episcopus
assumendos esse pro utilitate Ecclesiae ju-
dicaverit: si ergo arbitrium, quod habet,
justè, & cum causa non interponat, Deum
solummodo Judicem habebit, Barbof. de
Offic. & pot. Episc. alleg. 4. n. 66. hancque
distinctionem veram esse, & servandam
tenet quoque Card. de Luc. de Benef. disc.
71. n. 3. & seqq.

13. Censeo tamen, quod Episcopi, qui
absentibus moribus, scientia, & virtute
præditis, quamvis non arctatis, neque
Beneficio provisio, Dimissorias denegant,
non sint laudandi, quia tunc irrationabi-
liter arbitrio abutuntur, quod semper
etiam liberò, & absolute concessum re-
gulari debet ad normam boni virti, ut di-
xit Rot. decis. 188. num. 31. par. 17. rec.
& quod propterea pro his justè illorum dis-
sensum Superior supplere possit, & arbi-
trium interponere.

Litterarum Dimissorialium pro Ordinibus Sacrī.

F O R M U L A III.

N. Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus N.

Tibi Dilecto Nobis in Christo N. de loco N. nostræ Diœcesis, legitimis na-
talibus procreato, in Acolitus Ordine, & ætate legitima vigintiduorum
inceptorum constituto, morumque probitate, & scientia ornato, in Ecclesia N.
Parochiali ex præscripto Sac. Concil. Trid. proclamato, ab Examinatoribus no-
stris deputatis idoneo reperto, & approbato, aliisque à jure requisitis prædicto,
nullaque censura Ecclesiastica, aut alio canonico impedimento (quod sciamus)
innodato, ut ab Illustrissimo, & Reverendissimo D. N. Episcopo N. in propria
Diœcesi Pontificalia exercente, Statutis à jure temporibus, ad Sacrum Subdiaconi-
natus Ordinem, ad titulum tui sufficientis Patrimonii, de quo legitimè in nostra
Curia